

De economische crisissen, voor een groot deel te wijten aan het stelsel der tot het uiterste gedreven krijgstoerusting en aan het voortdurende gevaar, gelegen in deze opeenhooping van het oorlogsmateriaal, maken den gewapenden vrede van onzen tijd tot een verpletterenden last, dien de volken steeds meer moeite hebben te dragen. Vandaar is het duidelijk, dat, zoo deze toestand voortduurde, hij noodzakelijk zou leiden tot die geheele omkeering der orde van zaken in de maatschappij, die men tracht te verhoeden en welker schrikbeelden reeds van te voren ieder in gedachten doen sidderen.

Een einde te maken aan deze voortdurende krijgstoerusting en het middel op te sporen om de rampen te voorkomen, die tegenwoordig allen staten worden opgelegd.

Doordrongen van dit denkbeeld, heeft het Zijne Majesteit behaagd, mij te bevelen aan alle regeeringen, die vertegenwoordigers hebben bij het Keizerlijke Hof, de bijeenkomst van eene Conferentie voor te stellen, ter bespreking van dit ernstige vraagstuk. Deze Conferentie kan, met Gods hulp, een gelukkig voortteeken zijn voor de eeuw, die op handen is.

Zij zou tot een machtigen hefboom de pogingen van alle Staten kunnen vereenigen, die ernstig trachten de grootsche opvatting van een algemeene vrede te doen zegevieren over de elementen van onrust en tweedracht. Zij zou tegelijkertijd hunne goede betrekkingen bezegelen door een solidaire toewijding van de beginselen van billijkheid en recht, waarop de veiligheid der Staten en het welzijn der volken berusten."

Een schok ging door de gelederen der geestdriftige vredesvrienden. William Stead, die bij den ondergang der *Titanic* zijn tragischen dood vond, werd door den Czaar te Livadia ontvangen. Hij zou eene machtige volksdemonstratie leiden, den kruistocht voor den vrede prediken, in San Francisco beginnend en te St. Petersburg eindigend. Op droeve teleurstelling liep het uit; het door Stead opgerichte tijdschrift,